

Ansøgning om Miljøgodkendelse efter §16a mv.

Blans Østermark 12
6400 Sønderborg

Godkendelse af eksisterende anlæg og ændring til slagtekyllinger
Skema 246519 i www.husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)

Ansøger og ejer	Chresten Hansen Møller Blans Østermark 12 6400 Sønderborg raamose@bbsyd.dk
Husdyrbrugets adresse	Blans Østermark 12 6400 Sønderborg
CVR-nummer	86398117
CHR-nummer	22351
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	9103322
Matrikel-nr.	Matrikel: 3 - Blans, Ullerup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	246519
Konsulent	Henriette Fries Spiras, CVR nr. 21111511 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: hef@spiras.dk Tlf.: 20 14 53 33

Forord / læsevejledning

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Blans Østermark 12, 6400 Sønderborg.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion og de ansøgte ændringer. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er en videreudvikling af Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. Det er valgt at samle beskrivelserne og vurderingerne i samme afsnit. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen. I afsnit, hvor der er behov for at foretage en vurdering af påvirkningen af det omgivende miljø, afsluttes afsnittet med en vurdering heraf. I afsnit hvor der kun står faktuelle oplysninger og der ikke er behov for en vurdering, er dette udeladt.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) samt kort tegnet af Spiras i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Til miljøkonsekvensrapporten er der indsatte bilag sidst i dokumentet.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 300 af 20/03/2024

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)	1
Forord / læsevejledning	2
1. Indledning	5
1.1 Metode og manglende viden (F6)	5
2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)	6
3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø	8
3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)	8
3.1.1 Produktionsarealer	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
3.1.3 Drift af anlægget.....	10
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a).....	10
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)	10
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4).....	11
3.4.1 Jordarealer og jordbund (F1b-d, F4, F5b).....	14
3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d).....	14
3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c).....	17
3.7 Lugtemission (B6, B4, E1b, F4).....	19
3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F8)	20
3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, Fc5).....	21
3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c).....	21
3.8.3 Støv (B7, E1b).....	21
3.8.4 Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d)	21
3.8.5 Skadedyr (B7, E1b)	22
3.8.6 Transporter (B7, E1b).....	22
3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)	22
3.9.1 Døde dyr (B8)	22
3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c).....	22
3.9.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8).....	23
3.9.4 Vandressourcen og vandforbrug (B8)	23
3.9.5 Energiforbrug (B8, F1c)	24
3.9.1 Naturressourcer (F5b).....	24
3.9.2 Spildevand og restvand (B8, F1d, F4).....	24
3.10 Husdyrbrugets indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer (F4, F5f)	24
3.11 Forslag til egenkontrol (B7).....	26
3.12 Risiko for ulykker og katastrofer (F5d, E1c, F7, F8)	26

3.13	<i>Overvågning (F7)</i>	26
3.14	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)</i>	27
3.15	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)</i>	27
3.16	<i>Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)</i>	27
3.17	<i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	28
4.	BAT	28
4.1	<i>BAT-Ammoniakemission (B9, F5g)</i>	28
4.2	<i>Ophør af husdyrbruget</i>	29
5.	Oplysninger om konsulenten (E3)	29
6.	Konklusion	29
7.	Referenceliste (F10)	29
8.	Bilag	30

1. Indledning

Denne miljøansøgning beskriver den fremtidige husdyrproduktion på Blans Østermark 12, 6400 Sønderborg

Ansøger ønsker at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til at kunne producere slagtekyllinger på.

Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til nærliggende natur er overholdt og husdyrbruget lever også op til BAT-kravet i forhold til den totale ammoniakemission. Beskyttelsesniveauerne for lugt er overholdt til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

Der søges dispensation til nærmeste naboskel fra den eksisterende fjerkræstald.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra Chresten Hansen Møller, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

1.1 Metode og manglende viden (F6)

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrbruglovens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgeneafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalde, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)

Dette resume beskriver de væsentligste forhold på husdyrbruget og de ønskede ændringer.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Blans Østermark 12, 6400 Sønderborg. Husdyrbrugets lovlige dyrehold er på 17.530 Årshøner, rugeæg (HPR-høner), svarende til 103,12 DE.

Ansøgningen er indsendt, da ansøger ønsker at ændre produktionen til slagtekyllinger.

Landskabelige forhold

Husdyrbruget ligger cirka 1 km for Blans i et område med spredt bebyggelse og dyrkede marker. Husdyrbruget ligger afskærmet fra Blans Østermark, og man kan ane den, når man kommer kørende ad Osmark. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer på husdyrbruget.

Afstanden fra stald 1 til nærmeste naboskel, Matr. 575, Blans, Ullerup er 9 meter. Der søges dispensation til dette afstandskrav, da der ikke er planlagt nogen ændringer i staldens indretning.

Potentielle gener

På grund af afstand til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener i form af lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv eller lysgener. Beregningerne i ansøgnings-systemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes.

Fluer og skadedyr bekæmpes, og døde dyr opbevares i fryseren i stalden.

Transporter til og fra husdyrbruget sker ad Blans Østermark. Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af ind- og udkørslen ved husdyrbruget. Det vurderes således, at ingen naboer vil blive generet af opbremsninger, lys m.m. i forbindelse med kørsler til og fra husdyrbruget.

Husdyrgødning

Der produceres møg på ejendommen, som leveres direkte fra stald til biogasanlæg.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald kaldes deposition og beregnes som kg ammoniak pr. hektar pr. år. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1 og kategori 2 natur overholdes. Kategori 1 og 2 natur er de mest sårbare naturtyper, hvor der er totaldepositionskrav til. Kravene ligger på maksimalt 0,2-1,0 kg ammoniak pr. hektar pr. år. Beregningerne viser, at der maksimalt er 0,0 kg ammoniak pr. hektar pr. år til sådanne naturtyper.

Kategori 3 naturområder og §3 områder ved husdyrbruget får ikke en merdeposition

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃-N/år, er der krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er fastsat krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Såfremt ansøgningen om ændring af de eksisterende stalde mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at de eksisterende stalde ikke renoveres. Af alternative løsninger, som har været overvejet er alternative ammoniakreducerende teknologier.

3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition og eventuelle gener i forbindelse med støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter. Endvidere beskrives forbrug af naturressourcer og affaldsproduktion.

Hvor det er relevant efterfølges emnerne af en vurdering af det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)

Husdyrbrugets bygningssæt ligger samlet lidt tilbage trukket fra vejen "Blans Østermark". Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af 2 hønsehuse, maskinhus og 5 siloer. Husdyrbruget har en tilladelse til at have 17.530 HPR -høner.

3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

8 årsdriften og nudrift.

Den seneste miljøtilladelse til husdyranlægget er en VVM screening fra 1. feb. 2021 til 17.000 rugehøner. I tilsynsnotat fra Sønderborg kommune af d. 29.11.2018, er den lovlige drift angivet til 17.530 Årshøner, rugeæg (HPR-høner), svarende til 103,12 DE.

Produktionsareal for stald 1.

B: $3,233+4,030+6,465+4,03+3,233 = 20,99$ m

L: $78,710$ m – $4,2$ m (pakkerum) = $74,51$ m

Produktionsareal = $20,99 \cdot 74,51 = 1563,96$ m²

Produktionsareal for stald 2.

Der findes ikke staldtegninger for stald 2. Chresten oplyser, at stald 2 er 3 meter kortere i bredden end stald 1.

B: $20,99 - 3$ m = $17,99$

L: $78,710$ m – $3,5$ m (pakkerum) = $75,21$

Produktionsareal = 17,99 * 75,21 =1353 m²

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	1832	Mekanisk ventilation	3 m	(#715952) Hønniker, Rugeæg (hønniker, HPR). Gulvdrift	0	1564
Stald 2	1384	Mekanisk ventilation	3 m	(#715955) Hønniker, Rugeæg (hønniker, HPR). Gulvdrift	0	1353
Sum						2917

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgt drift

Produktionsarealerne er opgjort ud fra staldtegninger, se bilag 3. Der sker ingen ændringer i gulvudformning i stalden og der bygges ikke nyt. I de to eksisterende stalde vil det eksisterende inventar blive taget ud, og skiftet ud med inventar til kyllingeproduktion. Derudover vil der blive justeret på ventilationen og indsat en varmeveksler.

I den tidligere godkendelse er der ikke stillet vilkår til ammoniak reducerende tiltag.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	1832	Mekanisk ventilation	3 m	(#715951) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	1564
Stald 2	1384	Mekanisk ventilation	3 m	(#715956) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	1353
Sum						2917

Tabel 2, Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der er ikke noget opbevaringsanlæg for husdyrgødning på husdyrbruget.

Efter hvert hold, muges staldene ud, og gødningen læsses op i en container, hvorefter den transporteres direkte til biogas. Denne procedure vil også blive anvendt for kyllingerne fremadrettet. Når stalden er tømt for gødning, bliver den vasket ned. Vaskevandet ledes til opsamlingsbeholdere, der er placeret ved enden af hver stald. Dette vand bliver løbende spredt ud på græsarealer. Da vandet fra vask af fjerkræstalde klassificeres som "restvand" i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, er opsamlingsbeholderne ikke indtegnet som en beholder til husdyrgødning.

Vurdering

Det vurderes, at håndteringen af gødningen i forbindelse med udmugning sker ansvarligt, og at der ikke er risiko for forurening.

3.1.3 Drift af anlægget

Driften af husdyrbruget varetages af ejeren og 1 medarbejdere. Driften af husdyrbruget er beskrevet under de følgende punkter i denne rapport, men derudover kan det nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Der føres journal over dyr bortskaffet til DAKA og dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Slukningsudstyr kontrolleres årligt
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for bedriften
- Der udarbejdes sprøjteplan og føres sprøjtejournal

Drift af foderanlæg

Nedenfor er en beskrivelse af foderhåndteringen på husdyrbruget:

Fodersiloer: Der er i alt fem siloer på ejendommen.

Foderforsyning: Færdigfoder indkøbes fra "foderstoffem", og de leverer direkte til de fem siloer. Disse siloer forsyner hele anlægget med foder.

Placering af siloer: De fem siloer er placeret på en betonplads uden afløb til dræn.

Minimering af foderspild: Ejeren gør en stor indsats for at minimere foderspild således, at foderet anvendes så effektivt som muligt, og at der ikke sker unødvendigt spild.

Rengøring: Rengøring af pladsen, hvor siloerne står, foregår efter behov. Dette er en vigtig del af vedligeholdelsen på ejendommen og sikrer, at området forbliver rent og hygiejnisk.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer på husdyrbruget.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger driver eller ejer ikke andre husdyrbrug, derfor er der ingen ejendomme der er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med Blans Østermark 12.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)

Landskab

Ejendommen er beliggende i det åbne land i landzone cirka 1 kilometer øst for Blans. Husdyrbruget er omgivet af åbne marker med læhegn.

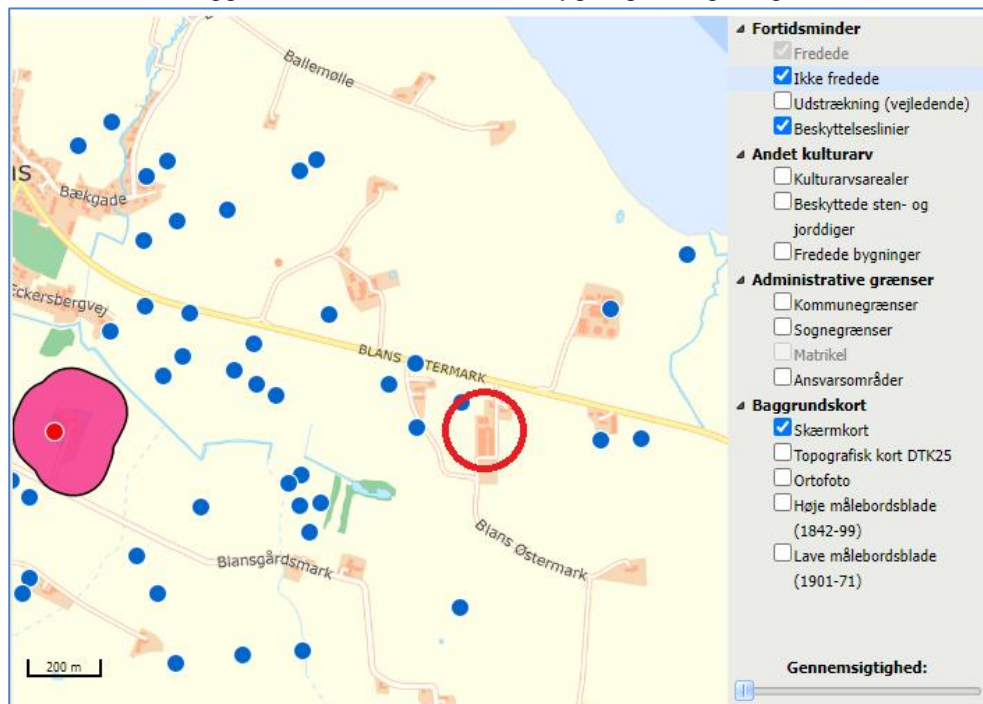
Ud fra Plandata.dk² ligger husdyrbruget delvis indenfor følgende landskabelige udpegninger: Bevaringsværdigt landskab og større sammenhængende landskab.

Vurdering af landskabelige forhold

Det vurderes at ændringen fra høns til kyllinger i de to eksisterende stalde ikke vil ændre på husdyrbrugets udtryk og at husdyrbruget stadig vil fremstå som en samlet bygningsmasse sammen med de øvrige bygninger, og ikke vil medføre, at husdyrbrugets synlighed ændres. Samlet set vurderes ændringen ikke at give indvirkninger på det omkringliggende landskab.

Kulturarv

Husdyrbruget ligger uden for fortidsmindebeskyttelseslinjer. Det nærmeste "ikke-fredede fund" er en Rundhøj fra Oldtiden der ligger ca. 25 m fra nærmeste bygning/anlæg. Registrerede fund ses på kortudsnit nedenfor.

Figur 1, Kortudsnit fra www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/, Blå cirkler er ikke fredede fund, Rød fredet og gul er kulturarvsarealer – mens stor rød cirkel er husdyrbruget.

I forhold til arkitektonisk arv sker der ingen nedrivning. Desuden ligger der ingen fredede eller bevaringsværdige bygninger som vil have indkig til husdyrbruget.

Husdyrbruget ligger ligeledes uden for Kirkebyggelinje, Kulturhistorisk bevaringsværdier, Kulturarvsarealer, Bevaringsværdig bebyggelse eller Værdifulde Kulturmiljøer.

² <http://kort.plandata.dk/spatialmap>

Vurdering af kulturarv

Da husdyrbruget ligger uden for fortidsmindebeskyttelseslinjer og kulturudpegninger, kan husdyrbruget ikke påvirke registrerede fortidsminder eller kulturudpegninger negativt.

Materielle goder

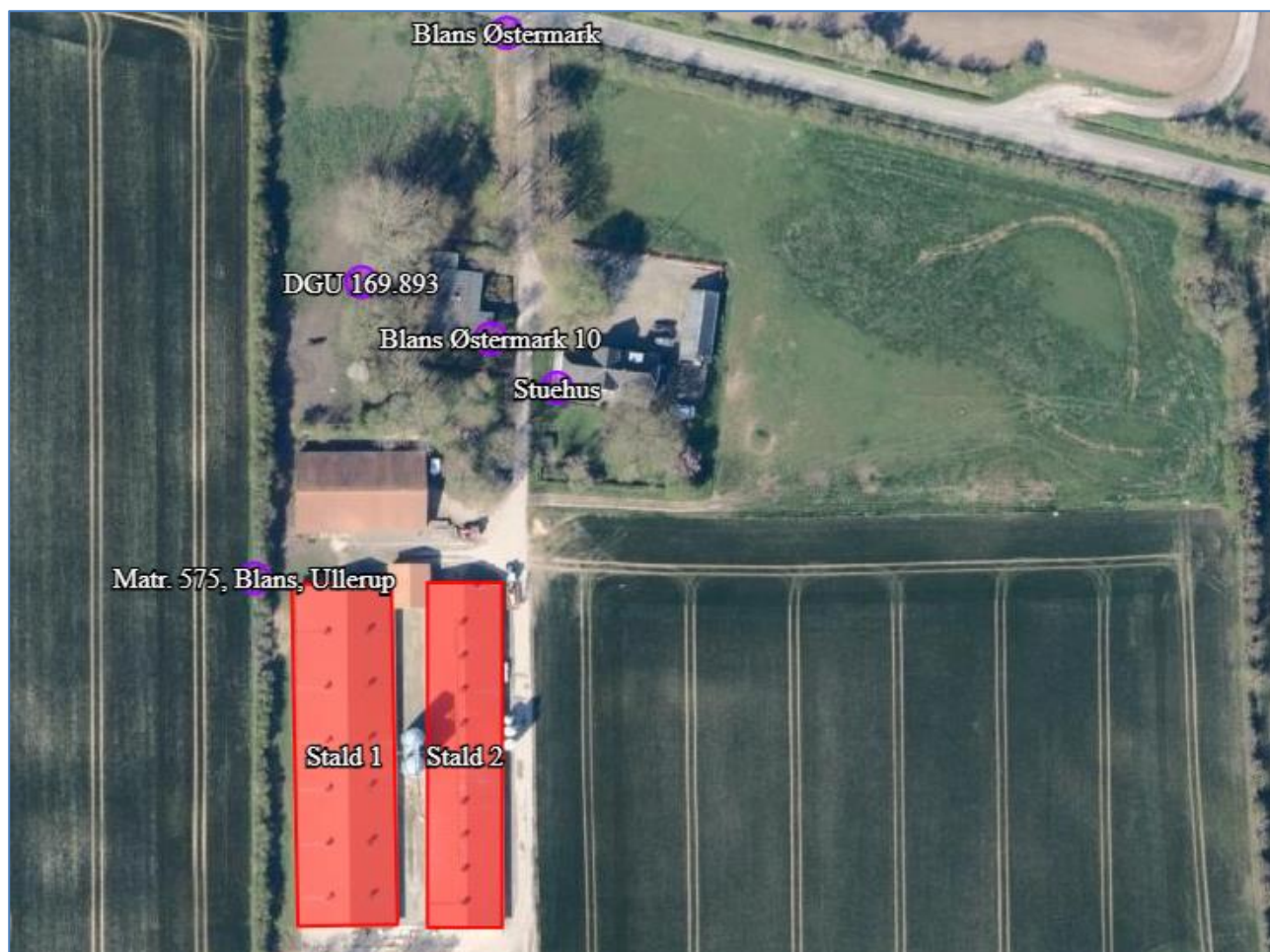
Begrebet "materielle goder" refererer til fysiske, håndgribelige ting, der har en økonomisk værdi. Det vurderes at ændringen på husdyrbruget ikke giver anledning til forringelse af "materielle goder" for omgivelserne.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 overholdes for de eksisterende stalde og opbevaringsanlæg, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

Husdyrbrugets placering i forhold til ovenstående områder fremgår af figur 2 og tabel 3.

Figur 2, Kortudsnit over afstande

I tabellerne herunder er afstande jf. Husdyrbruglovens § 8 vist:

Blans Østermark 10 - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 2	57
Stuehus - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 2	47
Matr. 575, Blans, Ullerup - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	9
Blans Østermark - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 2	128
DGU 169.893 - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	70
Sø - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	286
Blans Vandværk - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	1170
Vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	296
Blans slagteri - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	1632

Tabel 3, Afstande jf. Husdyrbruglovens § 8 stk. 1

Afstandskravene er følgende, vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m. Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald eller lager i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

På kortudsnittet ovenfor er vist nærmeste vandløb, nabo, naboskel, ikke almene vandboring, offentlig vej (Blans Østermark) og beboelsen på ejendommen. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed, og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises.

Afstanden fra stald 1 til nærmeste naboskel, Matr. 575, Blans, Ullerup er 9 meter. Der søges dispensation til dette afstandskrav, da der ikke er planlagt nogen ændringer i staldens indretning, hverken i forhold til staldgulv eller de ydre dele. Den nuværende afstand fra skellet har ikke tidligere udgjort et problem for naboens mark eller miljøet, og vi forventer ikke, at dette vil ændre sig, da anvendelsen af stalden fortsat er med fjerkræ.

De øvrige afstandskrav er overholdt.

Byggelinjer og andre beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbruget ligger uden for kystnærhedszonen, sø- og åbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer samt kirkebyggelinjer.

Vurdering af afstandskrav og byggelinjer mv.

Da alle afstandskrav overholdes, og husdyrbruget ligger uden for alle bygge- og beskyttelseslinjer er der ikke behov for en nærmere vurdering.

3.4.1 Jordarealer og jordbund (F1b-d, F4, F5b)

Staldene er udført i tætte og stabile materialer.

Der er ikke tidligere blevet benyttet slagter til bundsikring af anlægget, og på husdyrbruget er der ikke kortlagt jordforurening med vidensniveau 1 eller 2. Ansøger har desuden ikke registreret jordforurening i forbindelse med husdyrbrugets bygninger, anlæg, kørearealer og tilstødende arealer.

Vurdering

Da stalde er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund.

Ændring af dyretypen i de eksisterende stalde vurderes ikke at skade naturressourcen som grundvandet, råstof og natur, da husdyrbruget ligger udenfor råstof område, indvindingsopland og naturområder.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealer, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8 års-drift, samt oplysninger om eventuelle miljøteknologier, beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne og meremissionerne for husdyrbruget fremgår af tabel 4.

I ansøgt er der indsat en ammoniakreduktion effekt på 28 % fra varmeveksler.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1554,2	0,0	1554,2
Nudrift	3500,4	0,0	3500,4
8 års-drift	3500,4	0,0	3500,4

Tabel 4, Ammoniakemission fra stalde og lagre. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Naturområder i nærheden af husdyrbruget er udpeget i husdyrgodkendelse.dk og fremgår af figur 3 og 4 og beregningerne af ammoniak til disse områder fremgår af tabel 5.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL3 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lagre) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019

Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 natur (Tralskov), som er en del af Natura 2000 habitatområdet " *Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov*" ligger nord for Gråsten. Område ligger 13 km fra husdyrbruget.

Da afstanden til husdyrbruget er stort, er det ikke relevant at kigge på kumulation med andre husdyrbrug til området.

Kategori 2 natur

Vest for husdyrbruget, ved Kajbæk ligger to overdrev. Disse overdrev er kategori 2 natur. Afstanden fra husdyrbruget til overdrevene er cirka 3300 meter. Derudover ligger der et kategori 2 overdrev på Kær halvøen. Her er afstanden cirka 4400 meter.

Det fremgår af tabel 6, at totaldepositionen til naturarealet er på 0 kg N/ha/år, hvorfor Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav til kategori 2 natur på maksimalt 1,0 kg N/ha/år overholdes.

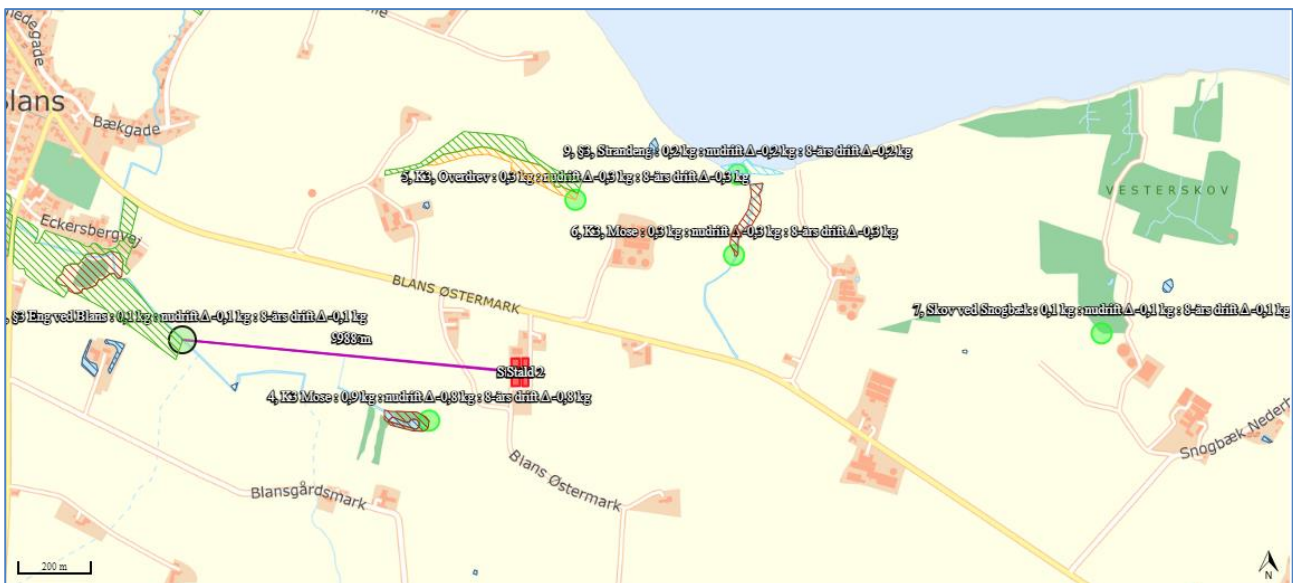

Figur 3, Placering af kategori 2 natur punkter. Husdyrbruget ligger i midten af de to kategori 2 områder.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder ligger cirka 250 meter sydvest for husdyrbruget, og området modtager en negativ merbelastning. De øvrige kategori 3 områder i området, modtager ligeledes en negativ merbelastning.

Det nærmeste §3 område ligger inde i kategori 3 mosen ved husdyrbruget. Beregninger viser, at denne mose/sø får en negativ merbelastning.

Figur 4, Kategori 3 og § 3 natur.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	(kg N/ha/år):		(kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
9, §3, Strandeng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,2	-0,2	0,1
8, §3 Eng ved Blans	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	-0,1	0,1
7, Skov ved Snogbæk	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,1
6, K3, Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,3	-0,3	0,3
5, K3, Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,3	-0,3	0,2
4, K3 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,9	-0,9	0,7
3, K2, Overdrev ved Blansvej	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
2, K2, Overdrev på Kær	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
1, K1, Gråsten Skove	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 5, Total og merdeposition af ammoniak til udpegede natur--områder

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Da Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur overholdes, vurderes ammoniakdepositionen til de nærliggende naturområder ikke at kunne påvirke naturarealerne væsentligt negativt.

De øvrige kategori 3 naturområder og §3 områder får en merdeposition under 1 kg N/ha/år. Den almindelige betragtning er, at en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år ikke kan medføre en tilstandsændring af et almindeligt § 3 naturområde.

3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)

Biologiske mangfoldighed/biodiversitet generelt

FN definerer biodiversitet som: "Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer." Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug, vil kunne påvirke biodiversiteten med ammoniak, der udledes gennem luften, udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, fx hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående afsnit. I et efterfølgende afsnit under dette punkt beskrives Bilag IV-arter og eventuel påvirkning heraf.

Der nedlægges ikke naturområder, og der sker ingen fjernelse af beplantninger.

Bilag IV-arter

Bilag IV arter er særlig beskyttede dyrearter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er i forbindelse med denne ansøgning, gennemgået følgende materiale, for at klarlægge mulige levesteder for Bilag IV arter i nærheden af husdyrbruget, hvor det samlede resultatet fremgår af tabel 1:

- "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 - Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" ⁴
- "Videnskabelig rapport fra DCE – National Center for Miljø og Energi nr. 50" ⁵ fra 2013, med overvågning af arter fra 2004 til 2011.
- Danmarks Miljøportals naturdata – med registreringer af arter.

Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU nr. 635
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii	DMU nr. 635
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus	DMU nr. 635
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU nr. 635,
Brunflagermus	Nyctalus noctula	DMU nr. 635,
Dværgflagermus	Pipistrellus pygmaeus	DMU nr. 635,
Padder		
Stor vandsalamander	Triturus cristatus	DMU nr. 635, DMU nr. 50
Løvfros	Hyla arborea	DMU nr. 50
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DMU nr. 635, DMU nr. 50
Butsnudet frø	Rana temporaria	DMU nr. 50
Krybdyr		
Markfirben	Lacerta agilis	DMU nr. 635, DMU nr. 50
Snegl		
Kildevældsvindelsnegl	Vertigo geyeri	DMU nr. 50

Tabel 6, Mulige Bilag IV arter, der kan have levesteder i nærheden af husdyrbrugene

Der er ikke registreret fund af bilag IV-arter i området jf. Naturdata på Danmarks Miljøportal eller af Sønderborg kommunes interne kort over IV-arter.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskjul og overvintringssteder for flagermus, men da der ikke rives stalde/bygninger ned, vurderes det ikke at ske fjernelse af opholdssteder for flagermus.

Flere af områdets søer og vådområder kan være yngle- og levesteder for padder.

Samlet vurdering

Ændringen vurderes ikke at medføre en tilstandsændring af de omkring liggende naturområder, og derfor vurderes udvidelsen ikke at kunne udgøre en negativ påvirkning af naturområderne som yngle- og levesteder.

På grund af afstanden til potentielle yngle- og levesteder, samt da der ikke fjernes hverken beplantninger, stenbunker, jorddiger eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder, vurderes det derfor, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters eller andre arters yngle- eller levesteder negativt.

⁴ <https://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

⁵ <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

Når de generelle udbringningsregler for husdyrgødning, samt anvendelse af bekæmpelsesmidler overholdes, vurderes der ikke at kunne ske væsentlig påvirkning af biodiversiteten ved markdriften.

Som beskrevet tidligere er husdyrbruget placeret udenfor områder udpeget som særligt værdifulde naturområder og økologiske forbindelser

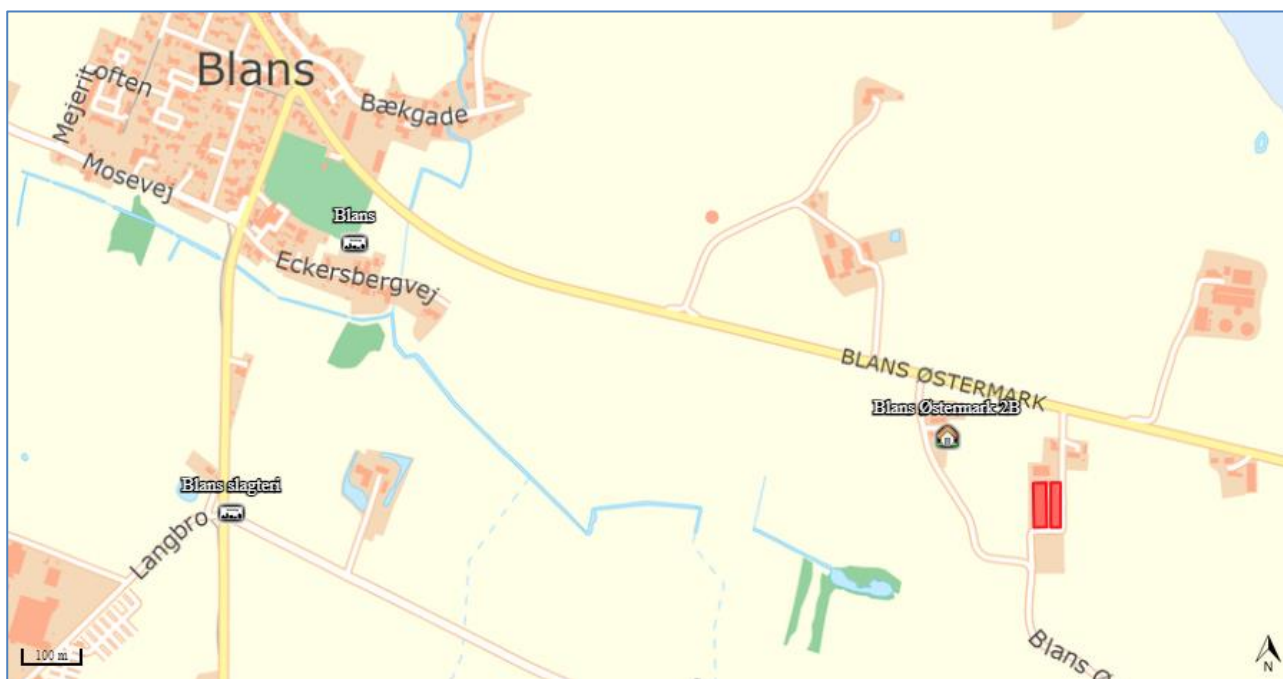
3.7 Lugtemission (B6, B4, E1b, F4)

Nærmeste lugtberegningsskemaer er udpeget i skema 246519 i Husdyrgodkendelse.dk, se figur 5 og tabel 7.

I ansøgningskemaet er der indtastet nærmeste nabo på Blans Østermark 2b, nærmeste byzone ved Blans, og nærmeste byzone og lokalplan lagt område ved Blans slagteri. Da der ikke ligger anden lokalplan lagt område eller samlet bebyggelse i en afstand kortere end byzone er dette ikke indtastet.

Ejendommen "Blans Østermark 10" er ejet af ansøger, hvorfor den ikke indgår i lugtberegningen.

Der er angivet 2 ved kumulation med andre husdyrbrug i forhold til lugt til enkelt nabobeboelse, samlet bebyggelse/lokalplan lagt område og byzone- og sommerhusområde. Derved opnås en worst case beregning af lugt.

Figur 5, Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Blans Østermark 2B	2	NY	160,3	192,4	216,9	Ja
Blans	2	NY	486,2	583,4	1321	Ja
Blans slagteri	2	NY	486,2	583,4	1457,1	Ja
Ullerup	2	NY	486,2	554,2	1738,9	Ja

Tabel 7, Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner,

Husdyrgodkendelse.dk beregner udelukkende lugt fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på marker. Dog udbringes dette som afgasset biomasse, hvorfor lugtgenerne fra udbringningen er reduceret⁶.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

Vurdering

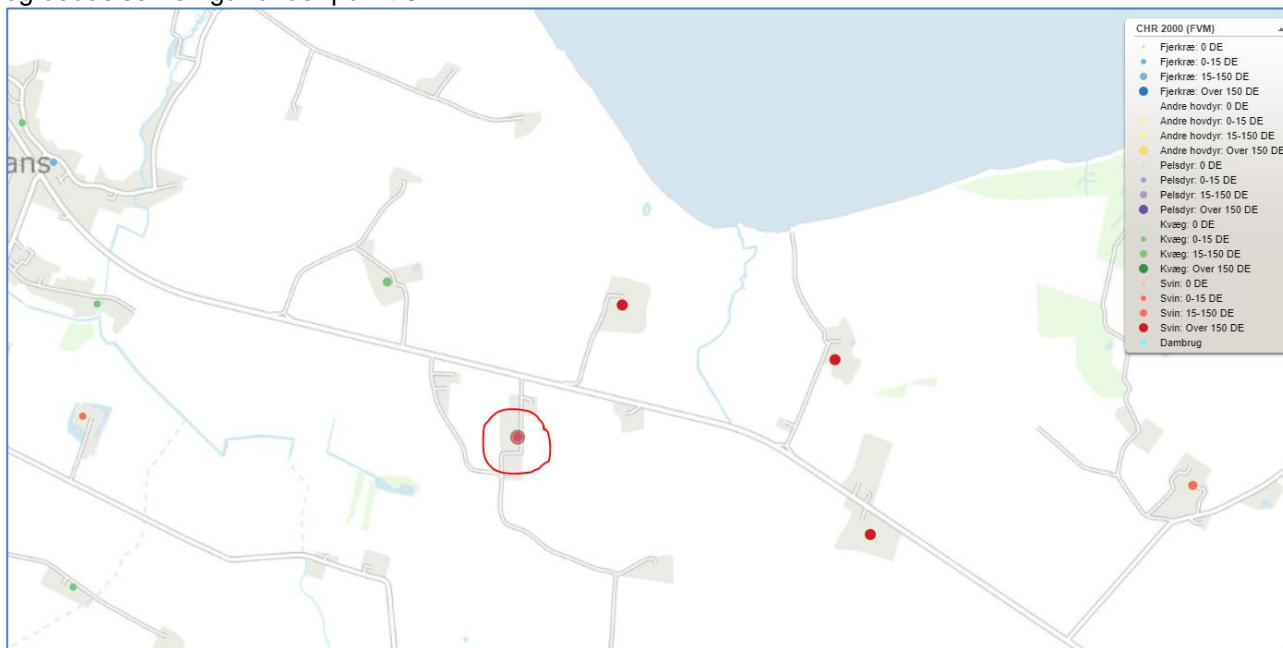
Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene. Lugt fra fx gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk. Da der er cirka 200 m fra anlægget til nærmeste nabobeboelse, vurderes lugt fra disse ikke at kunne være generende for naboer.

På baggrund af ovenstående, samt at alle lugtgeneafstande overholdes, vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko for omgivelserne, samt at husdyrbruget kan udvides/ændres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F8)

Som det fremgår af nedenstående kort, ligger det andet større husdyrbrug (Blans Østermark 9) cirka 400 meter fra husdyrbruget.

Kumulation i forhold til ammoniakdeposition og natur er beskrevet under punkt 3.5, mens kumulation til lugt og beboelse fremgår under punkt 3.7.

Figur 6, Kort over det centrale husdyrbrugsregister, rød cirkel er Blans Østermark 12. Kilde Jordbrugsanalyse.dk. Udklip fra den 22-08-2024

Der forekommer ingen stråling fra husdyrbrug. Der vil være emission af varme fra dyrene.

⁶ Grøn viden Markbrug nr. 296 juni 2004 <http://web.agrsci.dk/difpublikation/index.asp?action=show&id=797>

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter.

3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, Fc5)

De primære støjkloder på husdyrbruget forventes at komme fra dyrene, ventilationsanlæg og transporter.

Staldene er isolerede og der er temperaturstyring på ventilationen, således at der udelukkende ventileres efter behov. Da stalden er lukket, er det begrænset hvor meget støj der slipper ud af den.

Transporter vil som udgangspunkt ske i hverdagene i tidsrummet fra 7.00 til 17.00, og transporter til og fra ejendommen er typisk af kort varighed.

Ansøger er ikke bekendt med, at der tidligere skulle have været klager over støj fra husdyrbruget.

Vurdering af støj

Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboerne, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs samt at husdyrbruget er placeret mere end 170 meter fra nærmeste nabobeboelse.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Vurdering af støj i forhold til transporter er beskrevet under punkt 3.8.6.

3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til eventuelle rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med den ansøgte ændring af dyreholdet. Kilder kan fx være traktorer samt andre maskiner.

Vurdering af rystelser og vibrationer

Forekomst af rystelser og vibrationer vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne.

Vurdering af rystelser i forhold til transporter er beskrevet under punkt 3.8.6.

3.8.3 Støv (B7, E1b)

I forbindelse med husdyrproduktionen vil den primære kilde til støv være forbundet med transporter foran ejendommen, hvor støv fra underlaget hvirvles op, særligt i tørre perioder.

Alt foder håndteres i siloer, hvorfor der ikke forventes støvgener herfra. Der forventes ligeledes ikke væsentlige støvgener fra dyrene.

Vurdering af støv

Generelt vurderes støv ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboer, da afstanden fra husdyrbruget til naboerne er stor.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for de omkringliggende nabobeboelser.

3.8.4 Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d)

Der er kun mindre udvendig belysning på driftsbygningerne på ejendommen.

Vurdering

Det vurderes at lys ikke vil medføre gener for naboer eller vejtrafik, da der er minimal belysning på ejendommen.

3.8.5 Skadedyr (B7, E1b)

Alt foderopbevaring sker i siloer, og eventuelt spild opsamles straks, hvilket minimerer risikoen for skadedyr. Der er aftale med et firma om rottebekæmpelse.

Vurdering af skadedyr

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

3.8.6 Transporter (B7, E1b)

Ejendommen tilgås fra Blans Østermark. Tunge transporter såsom levering af dyr, foder og lignende sker typisk i hverdagene i tidsrummet fra 07.00 til 17.00.

Af nedenstående tabel 8 fremgår et skøn af husdyrbrugets transport.

Tunge transport	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Levering af foder (Traktor/vogn)	52	52
Biogas	1 gang om året	6 gang om året
Husdyr til og fra ejendommen (traktor og lastbil)	1 gang om året	6 gange om året
Kørsel med affald (lastbil – dagrenovation)	26	26
Afhentning af døde dyr (lastbil)	17	17
Maksimalt i alt	97	105

Tabel 8, Skønnede antal transport

Vurdering af transport

Til- og frakørsel sker via indkørslen, og omfatter hovedsageligt lastbiltransporter og traktorer med markredskaber samt personbils-kørsel.

Trafik på veje reguleres af færdselsreglerne. I forhold til husdyrbrug er der jf. Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis kun hjemmel i Husdyrbrugloven til at stille vilkår om brug af bestemte overkørsler eller tidspunkter for ind- og udkørsel. Med husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer, vurderes det ikke relevant at begrænse husdyrbrugets transport.

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)

3.9.1 Døde dyr (B8)

Døde kyllinger opbevares i fryser i stalden, ind til afhentning. DAKA afhenter i gennemsnit en gang om måneden. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen. DAKA genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kødbenmelsproduktion

Vurdering

På grund af fryserens placering kan ingen naboer eller forbipasserende blive generet i forbindelse med opbevaring og afhentning af døde dyr.

3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c)

På husdyrbruget er, der fokus på at producere så lidt affald som muligt. Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængde pr. år
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	Stald	Egen transport	Genbrugsstation	-
Kanyler i særlig beholder	Ingen	-	-	-
Batterier – alle typer	I teknikum i stald	Dagrenovation (batteri spand)	Dagrenovation	-
Fast affald:				
Tom emballage (papir/pap/ div.)	Container	Marius Petersen	Meldgaard	Tømmes efter behov
Tom emballage (plast)	Container	Meldgaard	Meldgaard	Tømmes efter behov
Jern og metal	Et sted på ejendommen	Produkthandel	Produkthandel	0-1 tons

Tabel 9, Affaldshåndtering og mængde

I forbindelse med renoveringsfasen vil der komme en mindre mængde bygnings- og emballageaffald fra de eksisterende bygninger. Dette vil dog være i meget begrænsede mængder, da en stor del af materialerne er præfabrikerede.

Byggeaffaldet fra renoveringen vil blive håndteret og bortskaffet i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativer. Der er ikke beregnet på disse affaldstyper eller -mængder.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget sorterer, opbevarer og bortskaffer affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativer. Det vurderes desuden, at der ikke vil opstå gener i forbindelse med bortskaffelse af affald.

3.9.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der opbevares sprøjtemidler i ejendommens kemirum i maskinhuset og i maskinhuset står der også en 2500 L dieselolietank.

Der fortages regelmæssig vask af alle staldafsnit. Desinficering foretages med til formålet godkendte midler og varieres efter dyrlægens anvisning til sikring af bedste smittebeskyttelse.

Vurdering

Med den beskrevne opbevaring af olie og diesel på husdyrbruget vurderes det, at der ikke er risiko for, at der under normale forhold kan ske udslip af sådanne stoffer.

3.9.4 Vandressourcen og vandforbrug (B8)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med drikkevandsinteresser men uden for nitratfølsomme indvindingsområder og indsatsplaner for grundvand, indvindingsoplander. Husdyrbruget ligger desuden udenfor sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af staldanlæg, sanitære forhold samt forbrug i beboelsen. Husdyrbruget modtager vand fra egen boring.

For at minimere vandforbruget, sættes staldene i blød før vask.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Vurdering

Da godkendelsen er til fri produktion på produktionsarealerne, bør der ikke stilles vilkår om et maksimalt vandforbrug. I stedet bør der stilles vilkår om, at vandforbruget skal opgøres årligt og fremvises ved tilsyn. Eventuelt kan der stilles vilkår om, at kommunen kan forlange drikkevandssystemet gennemgået af en fagperson, hvis der sker stigninger i vandforbruget, der ikke kan forklares med fx et øget antal dyr på husdyrbruget.

De eksisterende stalde er tætte. Der er derfor ingen risiko for udsivning til grundvand eller overfladevand.

3.9.5 Energiforbrug (B8, F1c)

På husdyrbruget vil der primært blive benyttet el til belysning, ventilation, foderanlæg og varmeveksler

Af tabel 10 fremgår det forventede forbrug af energi på ejendommen. Husdyrbrugets energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af årsregnskab. Med den forventede produktion, beregnes der ud fra normtallene et årligt elforbrug på cirka 150.269 kWh ved 55.423 stipladser til slagtekyllinger.

Type	Forbrug 2023	Forbrug jf. normtal
El	73.233 kWh	150.269 kWh El 443.384 kWh Varme

Tabel 10, Energiforbrug

Vurdering af energi

Det forventede samlede forbrug, vurderes at være acceptabel for husdyrbrugets aktiviteter med fx varmeveksler.

3.9.1 Naturressourcer (F5b)

Anlægget forbruger naturressourcer i form af foder og vand, samt dyrkningsarealer til foder. Der sker ingen væsentlig ændring af anvendelsen af jordressourcen, idet der igennem mange år er produceret græs og korn til foder på landbrugsarealerne i Jylland. Planteavl er nøje reguleret gennem omfattende generel regulering vedr. anvendelse af gødning, tidspunkter for jordbearbejdning, såning, anvendelse af efterafgrøder, anvendelse af bekæmpelsesmidler mv., så tab af gødningsstoffer og bekæmpelsesmidler så vidt muligt begrænses.

Der sløjfes ikke beskyttede naturarealer, så det vurderes, at der ikke sker forringelse af biodiversiteten som følge af den fortsatte drift med svineproduktion. Forbruget af vand til drikkevand og vask vurderes ikke at udgøre en trussel imod vandressourcen som sådan, da ejendommen er forsynet med vand fra egen boring, og da der ikke er forlydender om lokal knaphed på denne ressource.

3.9.2 Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af i bilag 4.

Vaskevand fra stalden vil blive ledt til opsamlingsbeholderne for enden af stalden. Der er ingen afløbsriste på udenoms arealet ved staldene

Vurdering af spildevand og restvand

Da afløbssystemet fra stalden er lukket, og der er ingen afløbsriste på ejendommen, vurderes spildevandet ikke at give anledning til forurening eller væsentlig påvirkning af miljøet.

3.9.3 Husdyrbrugets indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer (F4, F5f)

Kyllingeproduktion bidrager til udledning af klimagasser som CO₂, metan, lattergas. Det er især dyrenes fordøjelse, staldgødningen og markbrug der bidrager til lattergas- og metan udskillelsen, mens CO₂-udskillelsen stammer fra strøm- og dieselforbruget.

Anlægget er indrettet så interne transport er mest mulige effektive. Generelt har ansøger ikke samme antal og daglige gøremål med traktor, som på en kvægeejendom. Al foder leveres i siloer, og kommer via rør ud til fjerkræene.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Figur 7 nedenfor viser de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved en timenedbør på 30 mm.

Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser i staldene, ligesom der ikke tidligere har været risiko for forurening som følge af nedbør.

Figur 7 Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger ikke i et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller havvandsstigning.

Grundvand

Af figur 8 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen ligger med en minimumshøjde på 0,5 og 2 meter under terræn.

Figur 8, Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gennem løbende forbedringer, gør hvad der er muligt for at nedsætte husdyrbrugets klimapåvirkninger. Da husdyrbruget leverer husdyrgødning til biogasanlæg og modtage afgasset biomasse retur, vil udledningen af metan og lattergas falde⁷.

3.10 Forslag til egenkontrol (B7)

Ingen forslag.

3.11 Risiko for ulykker og katastrofer (F5d, E1c, F7, F8)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under punkterne 3.4-3.10. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gødning og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i staldkontor og opdateres løbende, når der er behov.

Eksisterende stalde er etableret med tætte og stabile bunde og sider.

Husdyrbruget ligger ikke i nærheden til større industrielle anlæg, såsom atomkraftværker, krudtfabrikker eller tung fremstillingsvirksomhed, som risikerer at springe i luften eller brænde med alvorlige konsekvenser for omkringliggende anlæg. Området er ikke præget af jordskælv, jordskred eller andre naturkatastrofer, som kan føre til at bygninger falder sammen eller fundamenter revner. Anlægget er konstrueret, så det kan tåle hændelser med store mængder regn, og anlægget ligger forholdsvis langt fra et vandløb, at det ikke er truet af oversvømmelse, selv ved usædvanligt store nedbørshændelser.

Vurdering

Det vurderes at ansøger har div. Sikkerhedsprocedure for at minimere uheld.

Det vurderes endvidere, at der ikke er fare for menneskers sundhed, kulturarven eller miljøet pga. ulykker eller katastrofer på husdyrbruget eller forbundet med husdyrbrugets drift.

3.12 Overvågning (F7)

Der foreslås ingen særskilte overvågningsordninger.

⁷ <https://bce.au.dk/forskning/faciliteter/forsogsbiogasanlaeg/fakta-om-biogas/>

Vurdering

Da der som beskrevet i de foregående punkter i miljøkonsekvensrapporten ikke vurderes at kunne forekomme væsentlige skadelige virkninger på det omkringliggende miljø, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet, vurderes der ikke behov for at opstille en egentlig overvågningsordning.

Sønderborg Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

3.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)

Risikoen ved fugleinfluenza, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til omgivelserne, ikke kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed, heller ikke i forhold til samspil med de øvrige faktorer jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4 stk. 8 (se punkt 3). Potentielt kunne befolkningen og menneskers sundhed blive påvirket af næringsstoffer eller kemikalier, der siver ned i grundvandet og forurener dette. Med husdyrbrugets indretning og drift vurderes det, at der er meget begrænset risiko for, at dette kan ske.

3.14 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)

Med over 15 km i fugleflugt fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse kan der ikke forekomme grænseoverskridende effekter.

Kumulation i forhold til ammoniakdeposition og natur er beskrevet under punkt 3.5.

I forhold til kumulation med andre husdyrbrug og øvrige forureningsparameter og gener som beskrevet herover, er det nærmeste husdyrproduktion på Blans Østermark 9. Husdyrbruget ligger over 100 meter fra naboen og over 300 meter til lokalplanlagt område, samlet bebyggelse og byzone.

Vurdering

På grund af afstanden til nærmeste nabo-husdyrbrug, vurderes det, at der ikke vil kunne opstå kumulation i forhold til lugt. I forhold til støj, rystelser, vibrationer, støv, lys og skadedyr og transporter vurderes der ikke at kunne være kumulation pga. afstanden samt de genebegrænsende tiltag.

Det vurderes, at der ikke kan være andre eksisterende eller godkendte projekter i området, som husdyrbruget vil kunne kumulere med, som fx biogasanlæg eller godkendte men endnu ikke etablerede nye husdyrbrug eller lignende.

3.15 Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)

Ansøgningen indsendes for at få mulighed for at ændre produktionen til slagtekyllinger i de eksisterende stalde. Såfremt ansøgningen om ændring af produktionen i de eksisterende stalde mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at husdyrbruget fortsætter med de eksisterende produktionsarealer og hønseproduktion.

Ansøger er ikke interesseret i at bygge nyt, og derfor giver det ingen mening at drøfte udflytning af de nye stalde.

Af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger kunne der være valgt luftrensere. Dette er dog fravalgt, da lugt og ammoniakkravene er overholdt ved hjælp af varmeveksler.

Vurdering

Det vurderes, at ovenstående vurderinger i forhold til alternativer og 0-alternativ er tilstrækkeligt til at leve op til lovgivnings krav til en sådan vurdering.

3.16 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen så skal kommunen vurdere om projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Blans Østermark er noteret med landbrugspligt.

Ansøger har vurderet at de eksisterende bygninger har en indretning og stand, der gør det muligt at renovere og implementere tiltag der gør, at bygningerne kan fastholdes til en fremtidig husdyrproduktion.

Vurdering

Renovering af det eksisterende staldanlæg vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift, da ansøger vælger at renovere de eksisterende stalde, i stedet for at bygge nyt.

Det eksisterende husdyrbrug med bygninger vurderes ikke at have en speciel industrilignende karakter.

4. BAT

Husdyrbruget er omfattet af IE-krav, da ejendommen fremadrettet vil have over 40.000 sti pladser til fjerkræ.

4.1 BAT-Ammoniakemission (B9, F5g)

Kravene til BAT (Bedste Tilgængelige Teknik) ved husdyrbrug, er med til at bidrage, til at Danmark opnår mål om at reducere ammoniakemissionen. Ved at begrænse udledningen af ammoniak bidrager det også til en generel forbedring af beskyttelsen af naturen, der er følsom over for ammoniak, da den generelle belastning reduceres.

BAT-kravet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologier blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

BAT

BAT-niveauet beregnes i Husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregning i denne godkendelse, tager afsæt i, BAT for nye staldafsnit, da der indsættes en ny dyretype.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1663	0	1663
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1554	0	1554
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	109
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 11, Samlet BAT-beregning

4.2 Ophør af husdyrbruget

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på ejendommen, vil staldanlægget enten sælges, udlejes til anden side, eller vil husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

5. Oplysninger om konsulenten (E3)

Ansøgningen er udarbejdet af Pba.i jordbrug, Henriette Fries, Spiras, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i 15 år. Dels som rådgiver, kommunal miljømedarbejder, AC-tekniker i Miljøstyrelsen og nu miljørådgiver i landboforeningen Spiras.

6. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Blans Østermark 12 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Sønderborg Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt oprette vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at der ikke er samspil mellem emnerne 1) befolkningen og menneskers sundhed, 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter, 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima og 4) materielle goder, kulturarv og landskabet, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af omgivelserne.

7. Referenceliste (F10)

1. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 1261 af 29/11/2019
2. <http://kort.plandata.dk/spatialmap?>
3. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019
4. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taalgraenser.pdf
5. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
6. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/rSR50.pdf>
7. Grøn viden Markbrug nr. 296 juni 2004 <http://web.agrsci.dk/djfpublikation/index.asp?action=show&id=797>

8. <https://bce.au.dk/forskning/faciliteter/forsoegsbiogasanlaeg/fakta-om-biogas/>

9. https://www.organe.dk/docs/Scenarie_for_forsuring_af_halvdelen_af_gyllen_i_Danmark.pdf

8. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Oversigt over produktionsareal

Bilag 3 Forurenings- og genekort

Bilag 4 Afledning

Bilag 1: Oversigtskort over husdyrbruget

Bilag 3: Forurenings- og genekort

Bilag 4: Afledning

